

Verkstadsbarometern

Q1 2009

En undersökning av Sveriges största verkstadsföretag och deras syn på nuläge och de kommande 12 månaderna.

Maj 2009

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Bakgrund och syfte	5
Målgrupp och urval	5
Generell syn på den ekonomiska utvecklingen i det egna företaget, branschen och svensk ekonomi	6
Det egna företaget – nuläget i förhållande till förra kvartalet	7
Framtidsutsikter för de kommande 12 månaderna	9

När PricewaterhouseCoopers nu för andra gången presenterar Verkstadsbarometern kan vi konstatera att de dystra tongångarna har etsat sig fast inom branschen. Pessimismen bland verkstadsföretagen har till och med ökat mellan Q3 2008 och Q1 2009.

Pessimismen tilltar när det gäller företaget och branschen

55 % av verkstadsföretagen ser negativt på företagets vinstutveckling under de kommande 12 månaderna. Vid förra mätningen var 36 % uttalat negativa. Andelen som är negativt inställda till vinstutveckling i branschen ökar från 58 % till 69 %.

Brant nerförsbacke för intäkter och export

Drygt vartannat (55 %) verkstadsföretag flaggar för minskade intäkter under de kommande tre månaderna. En ökning från de 40 % som gav samma svar Q3 2008.

Andelen verkstadsföretag som ser en minskning i företagets export de kommande tre månaderna har ökat från 22 %, Q3 2008, till 36 %, Q1 2009.

Personalneddragningarna rullar vidare och företagen fortsätter att skära kostnader

Sex av tio (60 %) verkstadsföretag tänker minska antalet heltidsanställda under det kommande året. En tydlig ökning från Q3 2008, då 47 % planerade att minska antalet heltidstjänster.

Tre av fyra (73 %) verkstadsföretag planerar för minskade kostnader under de närmaste tre månaderna. Motsvarande siffra var 40 % för Q3 2008.

Nu får forskning och utveckling stryka på foten

Andelen verkstadsföretag som tänker investera i forskning och utveckling under det närmaste året har minskat radikalt från 40 %, Q3 2008, till 25 %, Q1 2009.

Men det finns vissa ljuspunkter...

Synen på svensk ekonomi som helhet är något ljusare än för sex månader sedan, där pessimismen när det gäller utsikterna för den svenska ekonomin har minskat från 89 % till 65 % av verkstadsföretagen.

33 % av verkstadsföretagen planerar större investeringar under de kommande 12 månaderna vilket är i nivå med föregående mätning.

Bakgrund och syfte

Verkstadsbarometern presenteras för andra gången av PricewaterhouseCoopers och följer upp den undersökning som genomfördes för Q3 2008.

Syftet med undersökningen är att skapa en halvårsvis återkommande barometer som kan fånga trender och attityder bland landets största verkstadsföretag i olika aktuella frågor. Med undersökningen vill vi öka kunskapen om hur de största verkstadsföretagen ser på svensk ekonomi och utvecklingen för såväl det egna företaget som branschen.

Målgrupp och urval

Målgruppen för undersökningen är beslutsfattare på landets 90 största verkstadsföretag. Av dessa har 55 företag intervjuats under tidsperioden 31 mars till 15 april 2009.

Generell syn på den ekonomiska utvecklingen i det egna företaget, branschen och svensk ekonomi

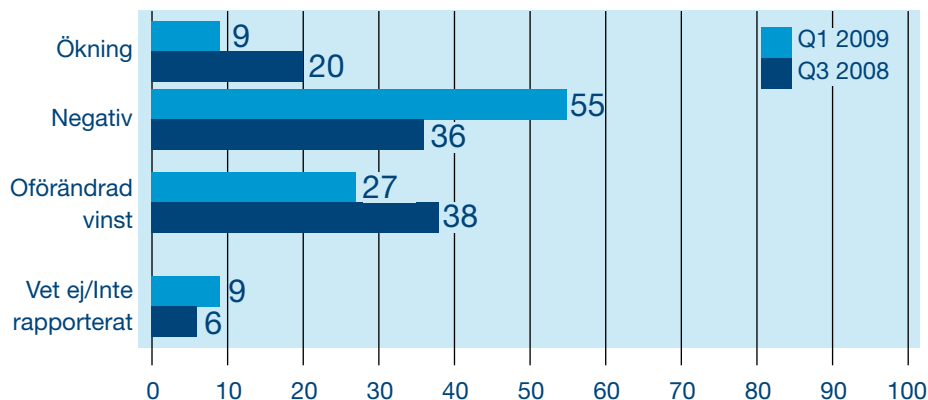
I detta avsnitt ger verkstadsföretagen sin syn på den ekonomiska utveckling i det egna företaget, branschen och svensk ekonomi under de kommande 12 månaderna.

Bilden är delad när det gäller synen på de kommande 12 månaderna. Det ljusnar något när det gäller svensk ekonomi, men mörknar däremot ytterligare när det gäller verkstadsbranschen och det egna företaget.

Utvecklingen under de närmaste 12 månaderna

Fråga.

Vad är er uppskattning av företagets vinstutveckling för de kommande 12 månaderna?

De negativa tongångarna förstärks när det gäller det egna företaget. 82 % av företagen tror på oförändrad vinst eller en negativ vinstutveckling under det närmaste året, vilket kan jämföras med 74 % vid förra mätningen.

Vid förra mätningen var 36 % uttalat negativa till företagets vinstutveckling. Nu är 55 % av företagen negativa.

7 % tror på en vinstökning mellan 1–10 % och 2 % på en vinstökning på 10 % eller mer.

Fråga. Vad är er uppskattning av branschens vinstutveckling för de kommande 12 månaderna?

Företagen har även blivit än mer negativa när det gäller branschens vinstutveckling som helhet. 89 % av företagen tror på oförändrad vinst eller negativ vinstutveckling för branschen, vilket är en svag försämring sedan förra mätningens redan höga nivå på 87 %.

Den stora förändringen ligger i andelen som är negativt inställda och som ökar från 58 % till 69 %.

Fråga. Hur bedömer ni utsikterna för svensk ekonomi för de kommande 12 månaderna?

Samtidigt som pessimismen tilltar i branschen och för det egna företaget är det färre som anger att de ser med negativa ögon på svensk ekonomi under det kommande året. Vid föregående undersökning var hela 89 % pessimistiska. Nu är siffran nere i 65 %.

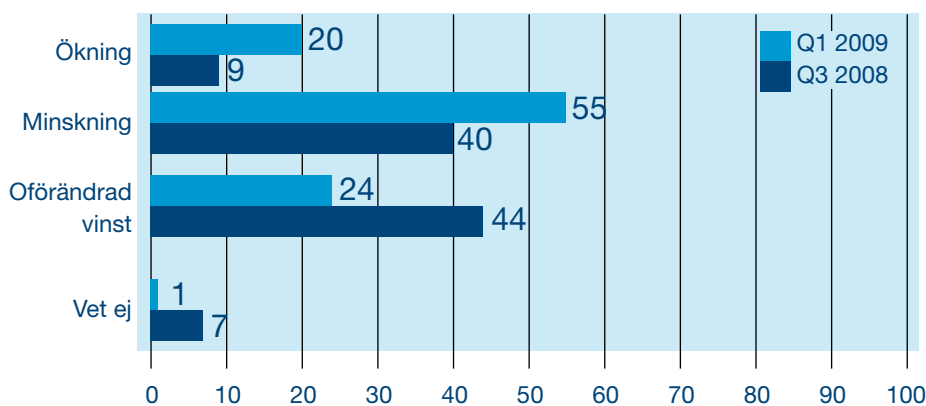
Osäkerheten är dock större än tidigare då tre gånger så många (27 %) nu anger att de varken är optimistiska eller pessimistiska.

En gryende optimism märks även av genom att 5 % av företagen nu är uttalat optimistiska inför året, något som inget företag angav i förra barometern.

Det egna företaget – nuläget i förhållande till förra kvartalet

I detta avsnitt ger verkstadsföretagen sin syn på intäkter, kostnader, försäljningspriser, export och kapacitetsutnyttjande i förhållande till läget för tre månader sedan.

Intäkterna fortsätter att minska

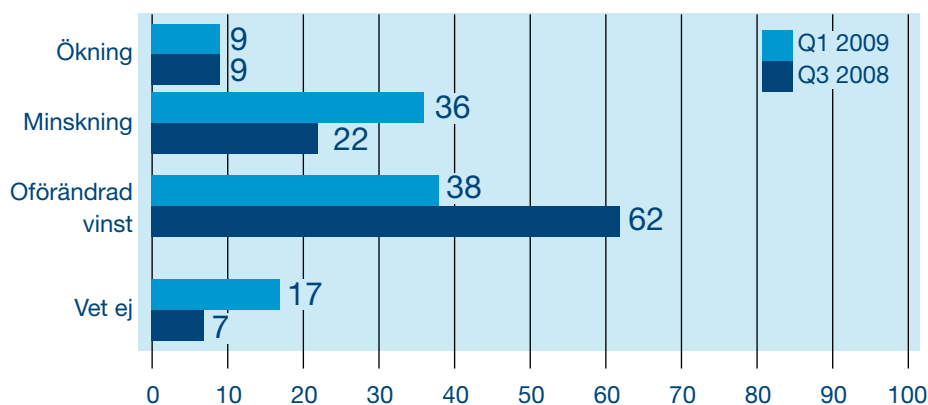

Fråga.

Hur bedömer ni företagets intäkter nu jämfört med för tre månader sedan?

Vid den förra mätningen uppgav 40 % att företagets intäkter minskat sett över en tremånadersperiod. Nu har motsvarande siffra stigit till 55 %. Även om det är fler som tror på en ökning av företagets intäkter så är gapet mellan ökning och minskning större än i förra mätningen.

Även exportavsättningen pekar nedåt

Fråga.

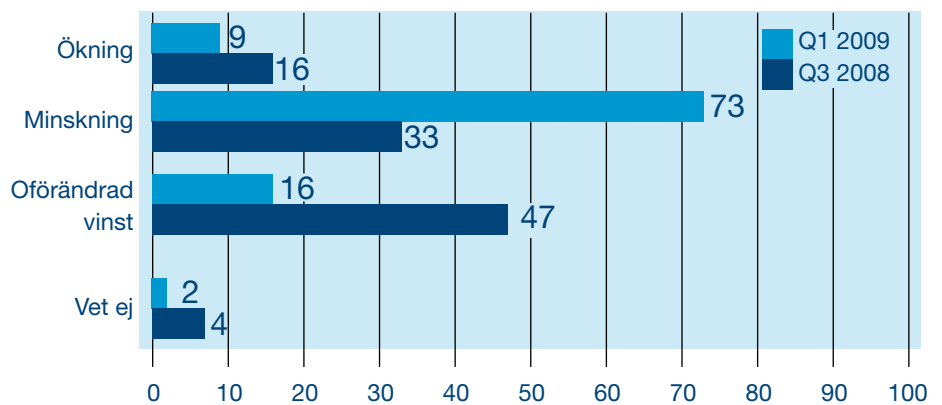
Hur bedömer ni företagets export nu jämfört med för tre månader sedan?

Vid förra mätningen bedömde 22 % av företagen att exporten minskat och denna siffra har under Q1 2009 ökat till 36 %. Samtidigt som fler anger en ökning av företagets export så är gapet mellan ökning och minskning större än i förra mätningen.

Fråga.

Hur bedömer ni företagets kostnader nu jämfört med för tre månader sedan?

Kostnadskostymen stramas åt

I lågkonjunktrens spår fortsätter företagen att jaga kostnader i produktionen samtidigt som inköpskostnader kan sänkas. Under Q3 2008 angav vart tredje företag (33 %) minskade kostnader. Sedan dess har denna syn förstärkts markant och under Q1 2009 ser hela 73 % av företagen minskade kostnader i förhållande till föregående kvartal. 16 % angav en ökning av företagets kostnader vid förra mätningen. En siffra som nu har sjunkit till 9 %.

Nästan tre av fyra ser ett minskat kapacitetsutnyttjande

Andelen företag som anger ett minskat kapacitetsutnyttjande har ökat till 73 % från 49 % i förra mätningen.

Endast 11 % av företagen märker av en ökning av företagets kapacitetsutnyttjande.

Allt fler upplever även minskade försäljningspriser

62 % av företagen såg oförändrade försäljningspriser Q1 2009, vilket är i linje med resultatet Q3 2008.

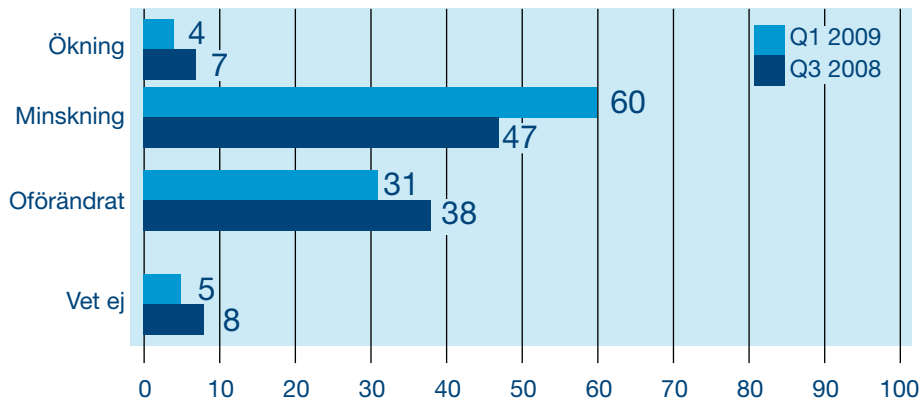
Andelen företag som anger en minskning av försäljningspriserna har ökat från 11 % till 24 %.

Samtidigt har de företag som har märkt av ökade försäljningspriser minskat från 20 % till 9 %.

Framtidsutsikter för de kommande 12 månaderna

I detta avsnitt belyses verkstadsföretagens personalsituation och investeringsvilja. Frågor om fokusområden, hinder och förmågan att se nya affärsmöjligheter under det kommande året ingår även i frågeunderlaget.

Sex av tio planerar att minska antalet anställda

Fråga.

Planerar företaget att öka eller minska antalet heltidsanställda under de närmaste 12 månaderna?

Personalreduktionerna kommer att rulla vidare under året enligt undersökningen. Under Q1 2009 är det 60 % av företagen som planerar att minska antalet heltidsanställda. Motsvarande siffra var 47 % under Q3 2008. Endast 4 % av företagen tror på en ökning av företagets andel heltidsanställda.

Företagen satsar mindre på forskning och utveckling

De områden där företagen kommer att öka utgifterna mest inom en 12-månadersperiod är i stort sett desamma som vid förra mätningen. Den stora förändringen är att andelen företag som avser att investera i forskning och utveckling har minskat markant – från 40 % till 25 %.

Nya tjänster och produkter ligger kvar på samma nivå som sist (33 %), däremot har geografisk expansion minskat från 20 % till 13 %. Marknadsföring, reklam och försäljning ligger kvar på samma nivå som senast (20 %).

Drygt en av tre planerar större investeringar...

Trots ekonomiska orostider planerar fortfarande många företag för större investeringar. Hösten 2008 planerade 36 % av företagen för en större investering inom de närmaste 12 månaderna och denna siffra är nu i stort sett likvärdig (33 %).

62 % av företagen planerar inte för en större investering under samma tidsperiod, motsvarande siffra var vid förra mätningen 53 %.

... men samtidigt planerar fler än vart tredje företag stängning eller minskning av anläggningar utomlands

Att "stänga ner eller minska anläggningar utomlands" har ökat från 22 % till 35 % i denna mätning.

Vid förra mätningen bedömde 36 % av företagen att de skulle delta i nya strategiska allianser för att skapa nya affärsmöjligheter under de närmaste 12 månaderna. Denna siffra har minskat till 24 % under Q1 2009.

Nästan alla företag skriver under på att bristande efterfrågan är det största tillväxthotet

Fråga. Vilken eller vilka av följande faktorer utgör hinder för ert företags tillväxt under de närmaste 12 månaderna?

Fortfarande ser företagen en bristande efterfrågan som det största hindret för företagets tillväxt under de närmaste 12 månaderna. Denna aspekt har till och med förstärkts i denna mätning och siffran har ökat från 80 % till 95 %. Därefter kommer konkurrens från utländska aktörer som ökat från 40 % till 53 % i denna mätning.

En tydlig förändring i jämförelse med den förra mätningen är andelen som framhåller minskad vinstutveckling som tillväxthämmande faktor – 44 % mot 24 % i föregående kartläggning.

Intressant är även att olje- och energipriser som hinder för tillväxt har minskat från 27 % till 15 %.

	Q1 2009	Q3 2008 (placering)
Bristande efterfrågan	95	80 (1)
Konkurrens från utländska aktörer	53	40 (2)
Minskad vinstutveckling	44	24 (6)
Valutakursförändringar	25	29 (3)
Högre räntor	24	27 (4)
Lagstiftning och regleringar	16	11 (8)
Olja och energipriser	15	27 (4)
Krav på ökade löner	15	22 (7)
Brist på kvalificerad arbetskraft	5	11 (8)
Beskattningsregler	5	4 (11)
Annat	4	7 (10)
Vet ej	-	2

Kontaktpersoner

Olof Enerbäck, tel 031-793 12 90, 0709 -29 12 90
olof.enerback@se.pwc.com

Fredrik Göransson, tel 031-793 11 46, 0709-29 11 46
fredrik.goransson@se.pwc.com

Pierre Syldevik, 031-793 12 77, 0709-29 12 77
pierre.syldevik@se.pwc.com

Göte Johansson, tel 031-793 10 52, 0709-29 10 52
goete.johansson@se.pwc.com

Ulf Nordelöf, tel 031-793 11 33, 0709-29 11 33
ulf.nordelof@se.pwc.com

Mikael Möller, tel 031-793 14 12, 0709-29 14 12
mikael.moeller@se.pwc.com

Andreas Stranne, tel 031-793 14 47, 0709-29 14 47
andreas.stranne@se.pwc.com

Anna Gunnarsson, tel 031-793 11 55, 0709-29 11 55
anna.gunnarsson@se.pwc.com

www.pwc.com/se

PricewaterhouseCoopers i Sverige är marknadsledande inom revision, redovisning, skatt och affärsrådgivning med 3 400 medarbetare och kontor på 125 orter runt om i landet. Med erfarenhet och unik branschkunskap utvecklar vi världen för våra 60 000 kunder vilka utgörs av globala företag, svenska storföretag och organisationer, mindre och medelstora, främst lokala företag samt den offentliga sektorn.

PricewaterhouseCoopers i Sverige drivs som en självständig och oberoende juridisk enhet. Vi ingår i det globala nätverket PricewaterhouseCoopers som är världens största nätverk inom revision, skatte- och affärsrådgivning. Vi delar våra kunskaper, erfarenheter och lösningar med 155 000 medarbetare i 153 länder för att utveckla nya perspektiv och praktiska råd.